

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Кафедра внутрішньої медицини

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з науково-педагогічної роботи

 Ольга ХАРЧЕНКО

«17» червня 2021 року

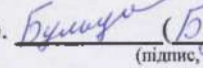
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТАТЕВІ ГОРМОНИ ТА РЕПРОДУКТОЛОГІЯ

для студентів

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
напрямок підготовки 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
освітній рівень бакалавр
освітня програма Лабораторна діагностика
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2021/2022
Семестр 8
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання
та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладачі: ас. Коломейчук К.М.

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. (підпис, ПІБ, дата) «12» 06 2022р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: Коломейчук К.М. к.мед.н., асистент кафедри внутрішньої медицини

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри внутрішньої медицини

Бульда Володимир БУЛЬДА
(підпис)

Протокол № 8 від «15» червня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією
ННЦ «Інститут біології та медицини»
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від «17» червня 2021 року № 7

Голова науково-методичної комісії Скрипник Наталія СКРИПНИК

«17» червня 2021 року

1. Мета дисципліни – створення у студентів цілісного уявлення про перебіг фізіологічних і патологічних процесів у репродуктивних органах, їх регуляцію, діагностику, прогнозування, лікування і профілактику акушерських, гінекологічних та андрологічних хвороб. Забезпечення глибокого вивчення дії статевих гормонів та їх зміни при різних патологічних станах.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Успішне опанування навчальної дисципліни* пропедевтики внутрішньої медицини, а також інших базових дисциплін (медичної біології, медичної та біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, гістології, цитології та ембріології, анатомії людини, патоморфології, фізіології та патофізіології, мікробіології, клінічної лабораторної діагностики) й інтегрується з цими дисциплінами.

2. *Вміння самостійно застосовувати знання з внутрішньої медицини*, а також інших базових дисциплін (медичної біології, медичної та біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, гістології, цитології та ембріології, анатомії людини, патоморфології, фізіології та патофізіології, мікробіології, клінічної лабораторної діагностики) й інтегрується з цими дисциплінами.

3. *Володіння елементарними навичками системного аналізу.*

3. Анотація навчальної дисципліни

В рамках курсу «*Статеві гормони та репродуктологія*» студентів знайомлять зі статевими гормонами - головними елементами репродуктивної системи людини, репродуктивною функцією здорової людини та змінами показників при різних патологічних станах, а також підходами щодо профілактики репродуктивних порушень у різні вікові періоди життя людини. Здобуті знання можуть бути використані студентами не лише у навчальному процесі, але і під час наукової діяльності а також для вирішення різних клінічних завдань.

Предмет вчить складанню плану обстеження та інтерпретації результатів дослідження, надання лікувально-профілактичної допомоги.

4. Завдання (навчальні цілі):

1. Розкрити основні поняття, що пов'язані з вивченням статевих гормонів.
2. Сформувати у студентів загальні уявлення про механізми дії гормонів, їх функції, зміни гормонального статусу організму при патологічних процесах.
3. Оволодіння цими закономірностями сприяє формуванню уявлення про фундаментальні поняття гормональної регуляції.
4. Формування активної позиції щодо здорового способу життя.

Навчальна дисципліна «*Статеві гормони та репродуктологія*» формує засади для подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін та вміння застосовувати

клінічне мислення для проведення диференційної діагностики, призначення плану обстеження, інтерпретації результатів дослідження в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Програма навчальної дисципліни «Статеві гормони та репродуктологія» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», напрям підготовки 224 «Технології медичної діагностики та лікування», освітня програма «Лабораторна діагностика» та забезпечує набуття студентами наступних *компетентностей*:

✓ *інтегральні:*

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

✓ *загальні:*

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу,
- Здатність застосовувати знання з *репродуктології* в практичних ситуаціях
- Знання та розуміння предметної області *репродуктології*
- Здатність працювати в команді, навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

✓ *спеціальні (фахові, предметні):*

- Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
- описувати механізми функціонування гормонів та їх регуляцію;
- набути навичок самостійного вивчення літератури;
- користуватись методами статистичного аналізу експериментальних результатів;
- проводити визначення та розрахунки фізіологічних показників самостійного працювати з науковою, навчальною та довідниковою літературою.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 – комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати				
1.1.	особливості морфології та фізіології статевих органів	Лекція, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2, підсумковий контроль; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень; іспит	5
1.2.	теоретичні і методологічні основи нейрогуморальної регуляції репродуктивної функції	Лабораторне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2, підсумковий контроль; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень; іспит	10
1.3.	теоретичні, методичні і технологічні основи використання дистанційних, клінічних, інструментальних та лабораторних методів дослідження	Лекція, лабораторне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2, підсумковий контроль; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень; іспит	5
1.4.	закономірності застосування обґрунтованих методів комплексної профілактики акушерських та гінекологічних хвороб	Лекція, лабораторне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2, підсумковий контроль; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень; іспит	5
1.5.	біофізичні і біохімічні основи, мембранні процеси і молекулярні механізми розвитку хвороб	Лабораторне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2, підсумковий контроль; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень; іспит	5
Вміти				
2.1.	демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації	Самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді	10
2.2.	застосовувати експериментальні методи із використанням сучасних інструментів, обладнання та апаратури	Лабораторне заняття	Проміжний контроль 1, 2, підсумковий контроль; оцінювання виконання лабораторних робіт; усних відповідей / доповнень; іспит	10
2.3.	розробляти теоретичні і практичні основи профілактики хвороб репродуктивної системи	Лабораторне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2, підсумковий контроль; оцінювання виконання лабораторних робіт; усних відповідей / доповнень; іспит	10

2.4.	аналізувати результати основних методів дослідження репродуктивної системи	Лабораторне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2, підсумковий контроль; оцінювання виконання лабораторних робіт; усних відповідей / доповнень; іспит	10
2.5.	діагностувати та надавати медичну допомогу при порушеннях репродуктивної функції	Лабораторне заняття	Проміжний контроль 1, 2, підсумковий контроль; оцінювання виконання лабораторних робіт; усних відповідей / доповнень; іспит	10
2.6.	призначення лікування згідно сучасних протоколів	Лабораторне заняття	Проміжний контроль 1, 2, підсумковий контроль; оцінювання виконання лабораторних робіт; усних відповідей / доповнень; іспит	10
Комунікація				
3.1	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову; іноземну мову у професійній діяльності; встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Лабораторне заняття, самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	5
Автономність та відповідальність				
4.1.	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого синдромного діагнозу захворювання	Самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)													
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	4.1	
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.			+					+	+		+	+		
Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики), дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи	+	+			+	+	+		+		+		+	
Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями в умовах закладу охорони здоров'я, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи		+		+	+		+		+	+	+	+	+	

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів (форми контролю):

- поточне оцінювання (поточний контроль):

1. Проміжний контроль 1 РН 1.1 1.5, 2.2 2.6 10 балів / 5 балів
2. Проміжний контроль 2 – РН 1.1–1.5, 2.2–2.6 – 10 балів / 5 балів
3. Презентації / доповіді – РН РН 1.1–1.5, 2.1, 3.1, 4.1 – 10 балів / 5 бали
4. Усні відповіді / доповнення РН 1.1 1.4, 2.2 2.6, 3.1 10 балів / 5 балів
5. Оцінювання виконання лабораторних завдань РН 2.2 2.6 20 бали / 10 балів.

- семестрове оцінювання (семестровий контроль): у формі іспиту

Підсумкова оцінка з освітнього компонента в цілому, підсумковою формою контролю за яким встановлено іспит, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру (оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються) та оцінки, отриманої під час іспиту.

Форма проведення іспиту - письмово-усна, вид письмових завдань - запитання з відкритими відповідями. Результатами навчання, які оцінюються під час проведення іспиту, є РН 1.1–1.5, 2.2–2.8. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана здобувачем освіти під час іспиту, становить 40 балів за 100 бальною шкалою.

Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

- умови допуску до іспиту:

Обов'язковою умовою допуску до іспиту є виконання лабораторних завдань та відпрацювання всіх лабораторних робіт, складання 2 проміжних контролів та підготовка презентації/доповіді. Здобувач освіти не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше ніж 20 балів.

7.2. Організація оцінювання:

Проміжний контроль 1 і 2 проводяться після завершення лекцій з розділів 1 і 2 відповідно. Оцінювання лабораторних завдань здійснюється по закінченні курсу лекцій. Оцінювання підготовлених презентацій/доповідей, усних відповідей/доповнень проводиться упродовж семестру.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		Лекції	Лабораторні заняття	Консультації	Самостійна робота*
Змістовий модуль 1					
1.	Лекція 1. Репродуктологія. Репродуктивне здоров'я жінок та чоловіків. Репродуктивні права.	2			
2.	Лабораторне заняття 1. Основи репродуктології. Репродуктивне здоров'я жінок та чоловіків.		2		
3.	Самостійна робота. Методи дослідження функціонального стану репродуктивної системи				5
4.	Лекція 2. Функціональна анатомія жіночих статевих органів. Репродуктивна система чоловіків.	2			
5.	Лабораторне заняття 2. Функціональна анатомія жіночих статевих органів. Репродуктивна система чоловіків.		2		
6.	Самостійна робота. Як і коли проводиться аналіз крові на гормони				4
7.	Лекція 3. Біологічні основи репродуктивної системи жінки та чоловіка.	2			
8.	Лабораторне заняття 3. Біологічні основи репродуктивної системи жінки та чоловіка.		2		
9.	Самостійна робота. Які гормони впливають на репродуктивну функцію. Вплив гормонів на менструальний цикл.				4
10.	Лекція 4. Біологічні ефекти статевих та гонадотропних гормонів.	2			
11.	Лабораторне заняття 4. Біологічні ефекти статевих та гонадотропних гормонів.		2		
12.	Самостійна робота. Наслідки порушення балансу статевих гормонів				4
13.	Підсумковий контроль з розділу 1				2
Змістовий модуль 2					
14.	Лекція 5. Роль гормонів у регуляції фізичного, психічного та статевого розвитку.	2			
15.	Лабораторне заняття 5. Роль гормонів у регуляції фізичного, психічного та статевого розвитку.		2		
16.	Самостійна робота. Як визначити пренатальний профіль				4
17.	Лекція 6. Сучасні методи лабораторної діагностики при порушеннях та захворюваннях органів репродуктивної системи	2			

18.	Лабораторне заняття 6. Сучасні методи лабораторної діагностики при порушеннях та захворюваннях органів репродуктивної системи		2		
19.	Самостійна робота. Механізми дії гормонів передньої долі гіпофіза на клітини-мішені.				5
20.	Лабораторне заняття 7. Статеві гормони, їх основні впливи на процеси розвитку та репродуктивну функцію		2		
21.	Самостійна робота. Синтез пролактину. Його вплив на клітини-мішені				4
22.	Лабораторне заняття 8. Класифікація статевих гормонів та їх загальна характеристика.		2		
23.	Самостійна робота. Синтез фолікулостимулюючого гормону (ФСГ), вплив на клітини-мішені				4
24.	Лабораторне заняття 9. Чоловічі статеві залози та їх роль. Сперматогенез. Регуляція секреції статевих гормонів у чоловіків		2		
25.	Самостійна робота. Синтез лютеїнотропного гормону (ЛТГ), вплив на клітини -мішені				4
26.	Лабораторне заняття 10. Активність статевих гормонів в різні вікові періоди		2		
27.	Самостійна робота. Тести на функціональний резерв яєчників у жінок та стан сперматогенезу у чоловіків				4
28.	Лабораторне заняття 11. Роль прогестинів в організмі жінки. Синтез прогестинів		2		
29.	Самостійна робота. Таблиця гормонів у жінок: норма та патологія				4
30.	Лабораторне заняття 12. Роль естрогенів та механізм їх утворення		2		
31.	Самостійна робота. Регуляція секреції статевих гормонів у чоловіків Профілактика кровотеч. Первинна та вторинна профілактика.				5
32.	Лабораторне заняття 13. Тестостерон, його роль в організмі, регулювання секреції. Причини відхилень показників від норми.		2		
33.	Підсумковий контроль з розділу 2				2
34.	Консультація			2	
	Всього: 90 годин / 3 кредити	12	26	2	50

* За наявності змін до графіку навчального процесу див. додаток 1

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – 12 год.

Лабораторні заняття – 26 год.

Самостійна робота – 50 год.

Консультація – 2 год

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Назарова І. Б. , Посипкіна Н. М. Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї. — К. : Медицина, 2007. — 224 с.
2. Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї: підручник / І. Б. Назарова, Н. М. Посипкіна. – К. : Медицина, 2008.
3. Планування сім'ї / В. Б. Самойленко, А. І. Мох, Г. Г. Рой, В. В. Мисік. — К. : Здоров'я, 2007.
4. Самойленко В.Б. Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї: підручник/ К: Медицина, 2018
5. Акушерство: підручник /В.І.Грищенко, М.О.Щербина, Б.М.Венцковський та ін.; за ред.В.І.Грищенка, М.О.Щербини.- 2-е вид.випр.-К.:ВСВ «Медицина», 2015.- 424 с.
6. Гінекологія: підручник /Кол.авторів за ред.В.І.Грищенко, М.О.Щербина, Б.М.Венцковський та ін.; за ред.В.І.Грищенка, М.О.Щербини.- 2-е вид.випр.- К.:ВСВ «Медицина», 2011.- 376 с.
7. Контрацепція (сучасні можливості): практичне керівництво / А.Я. Сенчук, І.І.Чермак, І.О.Доскач, Д.А.Мартінова, В.М.Коломейчук) / За ред.проф. А.Я.Сенчука. – Київ : Видавництво «Фенікс», 2018. – 406 с.
8. Борис О.М., Сусликова Л.В., Суменко В.В., Коломейчук В.М. Нові можливості корекції дисбіотичних порушень мікробіоценозу піхви у жінок в пери- та постменопаузі. // Імунологія та алергологія: наука і практика. Науково-практичний журнал.- 1`2019.

Інформаційні ресурси:

1. Інтернет-сайт – Всеукраїнська електронна бібліотека, медичні газети та журнали, відеофільми, презентації. Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
2. Накази Міністерства охорони здоров'я України (Електронний ресурс) – Режим доступу: <http://moz.gov.ua/nakazi-moz>